

Magyarország és a terrorizmus kapcsolatai az 1980-as években ^[1]

Az amerikai vonal

„Ezért Magyarország látszólagos szerepe a nemzetközi vegyifegyver-kereskedelemben nagyon nyugtalanító és kételyeket támaszt a Magyar Népköztársaság elkötelezettsége iránt a vegyifegyver-veszély megszüntetése terén. [...] Egyes személyek a Pentagonban már odáig is elmennek, hogy Magyarországot azon országok között emlegetik, melyek együttműködően támogatják a terroristákat.”

Bevezető

A nemzetközi terrorizmus kérdései, eredete és mozgatórugói napjainkban egyre inkább a (biztonság)történelmi kutatások középpontjába kerülnek. Eddig nem közölt források bevonásával korábbi cikkünkben kísérletet tettünk egy, a Magyarországot 1982-ben ért arab terrorfenyegetés hátterének a feltárására. A levéltári források arról tanúskodnak, hogy az 1980-as évtizedben a magyar hatóságok kiemelt figyelmet fordítottak a kérdésnek, jóllehet Magyarország nem tartozott az elsődleges terrorista célpontok közé. Az ország szocialista blokkon belül elfoglalt helye, a számos arab országgal ápolott jó politikai és gazdasági kapcsolat valamelyes védelmet biztosított az ellen, hogy Magyarországon terrorista merényleteket hajtsanak végre. A Külügyminisztérium levéltárba került dokumentumait tanulmányozva arra a következtetésre juthatunk, hogy az 1960-as és az 1970-es évek iratai kevesebbet foglalkoznak a nemzetközi terrorizmussal és az egyes országok közötti együttműködés kérdéseivel. Az 1980-as évekre a terrorcselekmények megnövekedett számának lehetünk tanúi, mely a nyugat-európai, a szocialista tömb országai és nem utolsósorban az Amerikai Egyesült Államok részéről még inkább indokoltá tette valamiféle megoldás keresését.

A közölt levéltári források a nemzetközi terrorizmus, Magyarország és az Amerikai Egyesült Államok kérdéseivel foglalkoznak. A dokumentumok elsőként látnak napvilágot, melyeket egykor a Magyar Külügyminisztérium és a washingtoni magyar külképviselet készített. A választás azért esett a fenti szempontú megközelítésre, mivel a közel-keleti olajkitermelés- és kereskedelem, valamint szerteágazó gazdasági kapcsolatai és érdekeltségei révén az Amerikai Egyesült Államok a leginkább érintett országok közé tartozott. A dokumentumok tehát nem az USA közel-keleti politikájával foglalkoznak.

Az elsősorban közel-keleti (arab) terrorszervezetek az esetek többségében az amerikai érdekeltségeket vették célba. Az amerikai katonák és a Német Szövetségi Köztársaságban (NSZK) létesített NATO-objektumok elleni támadások a '80-as évek elejétől kiemelt hangsúlyt kaptak a Vörös Hadsereg Frakció (RAF) célpontjai között. Ennek egyik brutális támadásáról elhíresült eseménye volt az 1981. szeptember 15-én *Frederick James Kroesen* amerikai tábornok és felesége elleni heidelbergi merénylet, melyet a RAF terroristái terveztek ki. A támadást szovjet típusú RPG-7 páncélokölővel hajtották végre, mellyel a tábornok autóját vették célba. *Adelheid Schultz* RAF-terrorista feladata az volt, hogy azon az útszakaszon, ahol a tábornok gépkocsija elhaladt, a gyalogátkelőhely lámpáját megnyomva átkeljen, és ezzel megállásra kényszerítse a gépjárművet. A gépkocsi a kérdéses helyszínen megállt, amikor *Christian Klar* második terrorista az RPG-7 típusú páncélokölővel célba vette az áthaladni szándékozó gépkocsit. Az első lövés azonban a német sofőr türelmetlensége miatt - aki még a sárga jelzésen megpróbált átcuszni - cél tévesztett és ahelyett, hogy lefékezett volna, áthajtott a lámpán. A páncélokölő a gépjármű hátsó részét érintette, de nem hatolt át a szintén minden oldalról páncéllal védett belső utastérre. A harmadik számú terrorista, *Helmuth Pohl* mindezeket látva újabb lövedéket csúsztatott a páncélokölő torkolatába megcélozva a gépkocsit, a lövedék azonban a gyorsuló gépkocsi mögött haladt el. A merénylet súlyát az adta, hogy a Vörös Hadsereg Frakció kis híján az amerikai hadsereg egy magas rangú tábornokát tette el „láb alól”, és ez minden bizonnyal elgondolkodtatta az amerikai nemzetbiztonsági vezetőket az amerikai vezető személyek és állampolgárok sebezhetőségét illetően. Az 1980-as években megkoskodtak a NATO-támaszpontok ellen indított terrorista akciók, ami annak is köszönhető, hogy a szervezetet - és vele együtt Nyugat-Németországot - az amerikai „imperializmussal” azonosították. 1985. augusztus 1-jén terroristák Wiesbadenben egy amerikai katonát és az amerikai hadsereg egy civil alkalmazottját lötték le. A Nyugat-Európában és a Közel-Keleten bekövetkezett akciók végeredményben oda vezettek, hogy az Egyesült Államok terrorizmus-ellenes politikájának újragondolására kényszerültek.

A terrorcselekmények számának növekedésével egyidejűleg az amerikai politikában kiemelt szerepet kapott az terrorizmus-ellenes együttműködés kiépítése, a nyugat-európai szövetségesek, köztük az NSZK, Anglia megnyerése és az ilyen jellegű kapcsolatok ápolása. A cikkünkben közzétett források az 1985 és 1987 közötti levélváltásokat, az egyeztetésekkel kapcsolatos jelentéseket és feljegyzéseket veszik sorra. A dokumentumokból egyértelműen kitűnik, hogy a két ország a terrorizmus kérdésében - pontosabban, hogy mely nemzet milyen eszközt igénylő módszert alkalmaz céljaihoz - jelentős nézetkülönbségek voltak. A források továbbá arról is tanúskodnak - melyre amerikai részről óvatos utalások történtek - hogy a szocialista blokk országai, élén a Szovjetunióval, burkoltan támogatták azokat a terrorszervezeteket és terroristákat, akiknek célpontjában éppen az amerikai érdekeltségek álltak. Ezért a dokumentumokból képet kaphatunk nemcsak a Magyarországot ért vádakról, hanem az amerikai terrorizmus-ellenes politikáról és az arra adott magyar válaszokról.

Mark Palmer

(hungarian.hungary.usembassy.gov)

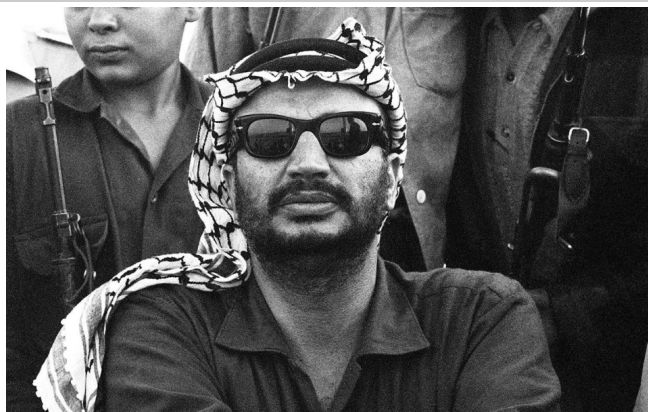
A terrorizmus-ellenes amerikai politika egyik megnyilvánulásaként tekinthetünk a *Palmer* ^[2] amerikai külügyi csoportfőnök által a washingtoni magyar nagykövetségen tett látogatásra. A beszélgetésről sebtében készített fordítást a Külügyminisztérium megküldte a Honvédelmi Minisztériumnak is. **(Lásd a 3. számú forrást!)** Az ügy komolyságára utal - ahogy az ilyen esetekben lenni szokott - már a találkozó másnapján a nagykövetség rejteltáviratot küldött Budapestre, melyben részletesen vázolták a beszélgetés tartalmi elemeit. A beszélgetés apropóját az amerikai fél részéről két kérdés „tisztázása” adta. Ezt egyrészt a Magyar Népköztársaság részéről a Közel-Keletre eladni szándékozott vegyi fegyverek, másrészt egy megnevezni nem szándékozott terrorista beengedésének ügye szolgáltatta. A forrás érdekessége, hogy részletesen ismertette az amerikai álláspontot, amit szerintünk „*Megbízható közel-keleti hírszerző szolgálatról kapott adatok*” támasztottak alá. **(Lásd az 1. számú forrást!)** Az amerikaiak erre alapozva kellő diplomáciai finomsággal, de egyértelműen azzal vádolták meg Magyarországot,

hogy az „veggyifegyverek és felszerelések Irakba és Líbiába irányuló közvetlen eladásán munkálkodik.” Álláspontjuk szerint mindezt azért is tartották rendkívül kártékonynak, mivel a mindig is forrongó Közel-Kelet térségében jelentősen megnövelte volna Irak veggyifegyver-arszenálját, de általában a tervezett „üzlet” hozzájárult volna a vegyi fegyverek még nagyobb elterjedéséhez. Az úgy másik érdekességét az adja, hogy az amerikai fél - nyilvánvaló módon - nem kívánt részleteket átadni Magyarországnak részére, és az országot az érvényben lévő nemzetközi jogszabályok betartására emlékeztette. Az amerikaiak mindazonáltal hozzátették, hogy szerintük Magyarország nem képvisel ösztönös politikát, legalábbis, ami a vegyi fegyverek betiltását illeti: „Magyarország mostani valószínűsíthető veggyifegyver-eladása nagyon zavaró és ugyanakkor kétségeket támaszt a tekintetben, hogy a magyar kormány ösztönösen törekedne a veggyifegyverek betiltására.” (Lásd az 1. számú forrást!) A magyar külképviselet a hírek hallatán és az adatok hiányában nem tehetett mást, mint határozottan visszautasította az elhangzottakat, azokat rágalomnak minősítette. Az amerikaiak nem rejtették véka alá azon véleményüket, mely szerint a Pentagonban többen Magyarországot azon országok között említették, amely támogatja a terroristákat. A vegyi fegyverek elterjedésének kérdése mögött nyilvánvaló módon az amerikai érdekek sérülését is keresnünk kell, ugyanis a forrásban említett iraki-iráni konfliktus során - azontúl, hogy vegyi fegyvereket (mustárgázt) is bevetettek - jelentős olajmezők és olajkitermelő egységek sérültek. A látogatás másik tárgya az amerikaiak részéről meg nem nevezett, nemzetközileg ismert terrorista Magyarországra történő beengedése volt, melyet a magyar külképviselet hasonló módon - nevek és a részletek ismerete hiányában - kételkedéssel fogadott.

Külön kiemelendő, hogy a kérdéssel kapcsolatban a washingtoni magyar külképviselet és Mark Palmer több egyeztetést is folytatott, melyek arra engednek következtetni, hogy az amerikai titkosszolgálat vagy nagyon alapos információkkal rendelkezett az arab országokba irányuló magyar veggyifegyver-eladási ügyletekről és az országba érkező terroristákról, vagy egyszerűen az a szándék vezérelte, hogy kipuhatolja a magyar fél álláspontját a kérdésben. A teljes választ feltehetően a magyar állambiztonság által készített jelentések adhatják, melyek feltehetően még mindig minősített adatot képeznek. Az amerikai politika és diplomáciai mechanizmus érdekességét adja az is, hogy Mark Palmer óvatosságot tett arra, hogy az amerikai hatóságok nem tudják garantálni, hogy a Magyarország állítólagos veggyifegyver-eladási kísérlete kiszivárog-e vagy sem. Ezzel lényegében az amerikai fél nem más tett, mint finoman megszorította a magyar nagykövetet azzal, hogy ha nem történik előrelépés az ügyben, az Egyesült Államok kormánya akár kész a kérdést a nyilvánosság elé tárni. Mindez nyilvánvalóan ártott volna nemcsak a magyar-amerikai kapcsolatoknak, hanem az ország nemzetközi megítélésének és a további bilaterális kapcsolatoknak. A kérdéssel foglalkozó következő egyeztetésekre június 7-én, júliusban és augusztusban került sor. [3] A Washingtonból érkező június 10-ai rejteltávirat egy a veggyifegyver-eladása ügyében adott magyar válasza utal. Feltehetően a kérdés titkosszolgálati jelentősége miatt a konkrét válasz nem kerülhetett a rejteltáviratba sem, mindössze a diplomáciaiban szokásos azon formula, mely szerint Palmer „nagyra értékeli gyors reagálásunkat és köszöni a tájékoztatást”. Ezt követően a felek az ismert nemzetközi terrorista Magyarországra történő beengedéséről folytattak beszélgetést. Ezzel kapcsolatban az amerikaiak szívesen leszógnak, hogy a terrorista személyes adatait nem adhatják ki, valamint biztosította a magyar kormányt, hogy az amerikai álláspont végeredményben nem sorolja a nemzeti ellenállási és felszabadítási mozgalmakat a terrorizmushoz. (Lásd a 2. számú forrást!)

Az 1985. július 17-én kelt rejteltávirat azonban újra visszatért az Iraknak és Líbiának eladni szándékozott állítólagos vegyi fegyver- és felszerelések exportügyére. A július 16-án folytatott megbeszélésen az amerikai fél mindössze annyival segítette ki a magyar nagykövetség információit, hogy a kérdéses ügylettel kapcsolatban közölte: a fegyverek bemutatására is sor került, melyen hivatalos iraki személyek is részt vettek. Mindezt Mark Palmer úgy tette, hogy érzékeltesse, az amerikaiak mindössze segíteni akarnak a magyar illetékes hatóságoknak kideríteni az „igazságot”. A dokumentum rendkívül jó lenyomata, hogy a rejteltáviratok tartalma, de általában az ilyen szintű kétoldalú megbeszélések mögött mindkét részről milyen titkosszolgálati munka állt, valamint arról, hogy az „igazságot” és a konkrét információkat egyik fél sem árulhatta el. A forrás ez által némiképp lerántja a leplet a héttérben működő állambiztonsági felderítő munkáról is. Az úgy további érdekessége, hogy a veggyifegyver-eladás kérdése a további dokumentumokban nem kerül elő, így joggal feltételezhetjük, hogy e kényes kérdést más, eddig nem ismert úton oldották meg. (Lásd a 4. számú forrást!) Teljes bizonyossággal nem állapítható meg, hogy Magyarország gyártott vagy adott el vegyi fegyvert- és felszerelést a fent említett arab országoknak. Elmondható viszont, hogy léteztek a KGST-országoknak szóló ajánlások, melyek között szerepeltek veggyifegyver- és sugárvédelmi eszközök. *Germuska Pál*, „Vörös arsenál” című könyvében tételesen is közli a KGST 1976-1980. és 1981-1985. évekre szóló haditechnikai gyártásszakosítási ajánlásait, melyek között utolsó sorban a veggyifegyver- és sugárvédelmi eszközök gyártása szerepelt. Magyarország, Bulgária, az NDK, Csehszlovákia és Lengyelország mellett azon országok között szerepelt, amelyekben a KGST Hadiipari Állandó Bizottsága (HÁB) „ajánlotta” a specializált termelést. Az 1976 és 1980. évekre Magyarország például félautomata vegyi felderítő műszerek, folyadékos terepmentesítő állomás és automata gázjelző készülék gyártását vállalhata. A forrásunk szempontjából érintett időszakra - tehát az 1981-1985. évekre - a Magyar Népköztársaság részére továbbra is szerepeltek az automata gázjelző készülékek gyártására tett javaslatok. Ezeket a gyártmányokat a vegyi fegyverek jellege miatt a tömegpusztító fegyverektől való védelmi eszközökhöz sorolták. Minden bizonnyal további kutatások szükségesek annak kiderítésére, hogy Magyarország ténylegesen eladott-e speciálisan vegyi fegyvereket- és felszereléseket arab államoknak, melyeket később a közel-keleti konfliktusok során fel is használtak.

Külön érdemes megemlítenünk a szovjetek információit a terrorista Abu Nidal személyéről is. A budapesti szovjet nagykövet az amerikaiaktól kapta a tájékoztatást, mely szerint Abu Nidal és csoportja az 1986. májusi düsseldorfi könyvfesztiválon készült akcióba lépni - köztük feltehetően Henry Kissinger ellen - és erről szükségesnek tartották tájékoztatni a szocialista országokat, továbbá [ftrnfe10](#) is. Utóbbi azért, mivel a szovjet álláspont szerint bármiféle terrorista cselekmény csak ártana a nemzeti felszabadítási mozgalmak ügyének, köztük a palesztinoknak is.

Jasszer Arafat
(america.aljazeera.com)

Jasszer Arafat értesítése tehát nem szolgálhatott mást, mint a szélsőséges arab terrorszervezetek, ez esetben Abu Nidal és csoportjának féken tartását. Mindazonáltal a rövid feljegyzésnek létezik egy másik aspektusa is, melyet a budapesti szovjet nagykövet is kiemelt. Ezek szerint az amerikaiak az információközlés során mellékesen megjegyezték, hogy „tudomásuk szerint az elmúlt évben a „Varsói Szerződés egyes országaiban” látták megfordulni Abu Nidal-t.” Mindezzel az elejtett megjegyzéssel az amerikai fél nyilvánvalóan arra utalt, hogy a Szovjetunió és a szocialista blokk országainak közvetve és közvetlenül, de kapcsolata van a terroristákkal és céljaik nem egészen tiszták. Mindazonáltal a magyar belügyi szerveknek nem volt tudomásuk arról, hogy Abu Nidal bármikor is Magyarországon tartózkodott volna, legalábbis az általuk ismert személyi adatokkal. Mindazt azonban tudjuk, hogy az ütlevelek és a személyes adatok meghamisítása és felhasználása elsősorban Líbiában virágzott, hogy erre könyvében *Vásárhelyi Gábor* is rámutatott. (Lásd az 5. és 6. számú forrást!)

Az 1980-as évtized közepén az Egyesült Államok a terrorizmus elleni fellépés kérdésében még inkább kezdeményező szerepet töltött be, és amerikai részről látványos együttműködési készség mutatkozott nemcsak a szövetségesek, hanem több szocialista blokkbeli ország irányába. A terrorizmus elleni harc kérdésének napirenden kerülésével az Egyesült Államok olyan „témát” tarthatott a nemzetközi közvélemény előtt, mely rendkívül aktuálisnak kínálkozott, továbbá az úgy eredendően az együttműködés direkt elutasításának veszélyét sem hordozta. A kérdést az amerikai kormányzat közel-keleti politikájával összhangban is szükséges értelmeznünk, melynek főbb elemeit a magyar külügyi szolgálat Washingtonban már 1986-ban megfogalmazta. Az 1986. és 1987. évből közölt külügyminisztériumi forrásoknak a dokumentumok sorában legalább akkora jelentőséget tulajdoníthatunk, mint az 1985. évi veggyifegyver-eladással kapcsolatos rejteltáviratoknak. Az 1986. során több kétoldalú egyeztetésre is sor került, amelynek másik érdekessége, hogy nem utalnak a szovjetekkel történő bármilyen szintű egyeztetés elsőbbségére. Mindezek természetesen a magyar külügyi álláspontot tükrözik, elmondható azonban, hogy számos részletében reális megállapításokat közölnek. A washingtoni magyar külképviselet úgy látta, hogy a terrorizmus vádját az amerikaiak könnyen rásúthették bármilyen, a szocialista blokk által „haladónak” ítélt nemzeti felszabadítási mozgalomra. Ez az elvi kiindulópont a rendszerváltásig nem változott meg. A Washingtonban 1986. június 20-án kelt jelentés kiemelte továbbá, hogy az Egyesült Államok terrorizmus-ellenes politikája mögött „Az USA-n belüli cionista lobby szélsőségeinek növekvő befolyása” áll az adminisztráció politikájára, köztük az, hogy az amerikaiak Izrael védelmében az arab terrorizmussal szembeni fegyveres küzdelmet vállalják. (Lásd a 7. számú forrást!)

A magyar fél természetesen, a szocialista blokkon belüli együttműködés talaján álló nézőpontja az volt, hogy az amerikaiak a terroristáknak nyújtott segítségnyújtást a szocialista országok diszkreditálására használják fel, amely valójában így is volt. A forrás megemlíti, hogy az amerikai fél nem tárt a nyilvánosság

felé közvetlen bizonyítékokat, melyek azt mutatják, hogy a szovjet tömb országai valamilyen módon támogatják a terrorcselekmények végrehajtóit. A magyar külügyi elemzés mindezen túl Amerika terrorizmus-ellenes politikáját az általános tapasztalható félelemnek tulajdonította, valamint annak, hogy a tömegmédiá eszközein keresztül szintén felfokozták a hangulatot. **(Lásd a 7. számú forrást!)**

1986-ban további magyar-amerikai egyeztetések következtek, melyek során mindkét fél megismételte korábban hangoztatott elvi álláspontját a terrorcselekmények minden fajtájának elítéléséről. Horn Gyula - akkor még külügyminisztériumi államtitkár - meghívására 1986. november 10-11. között magas rangú amerikai politikai látogatott Magyarországra *John C. Whitehead* külügyminiszter-helyettes személyében. A látogatás, melyről Horn Gyula mindössze szűkszavú levelet írt Kamara János belügyminiszternek, amerikai részről arra szolgált, hogy a terrorizmus elleni technikai jellegű kérdésekben szorosabbra fűzze kapcsolatait a Magyar Népköztársasággal. Magyarországot, mint minden esetben, a magyar-amerikai politikai-gazdasági kapcsolatok fejlesztése mentén most is megerősítette együttműködési szándékát. **(Lásd a 8. számú forrást!)**

Whitehead külügyminiszter-helyettes 1986. novemberi látogatása mindazonáltal előkészítette az amerikaiak további konzultációit és erősítette a témával kapcsolatos kezdeményező-készségüket. 1987. január 19-én, Budapesten újabb konzultatív jellegű megbeszélésre került sor, melyen amerikai és magyar részről is többen jelen voltak. A háromoldalas jelentés azonban bővebben kitér a témával kapcsolatos elvi kérdések tisztázására, továbbá értékelést is közöl. *Alvin P. Adams* amerikai nagykövet a megbeszélést például azzal nyitotta, hogy a terrorizmus okainak, mibenlétének és „alapdefinícióinak” kérdéséről, „akkora a különbség álláspontjainkban, hogy ezek megvitatására most nem célszerű időt fordítani.” **(Lásd a 9. számú forrást!)** Mindezzel korábban is hangoztatott álláspontjukra utalt, miszerint végeredményben mégiscsak hasonlóságot láttak az „egyszerű” terroristák és a nemzeti felszabadítási mozgalmak eszközei között. A tárgyalások baráti jellegével ellentétben az amerikai diplomaták és terrorizmus-szakértők újfent nem rejtették véka alá álláspontjukat és lényegében arra utaltak, hogy a magyar álláspont a hangoztatott elvek ellenére mégsem kielégítő számukra. Ahogy a jelentés fogalmazott, „*megítélésük szerint a hivatalos magyar álláspont a kívánatosnál semlegesebb és a szükségesnél kevésbé elriasztó számos olyan szervezettel és állandóan vagy ideiglenesen nálunk tartózkodó tagjaival szemben, akiket a nyugati álláspont terroristának tart.*” A fenti megfogalmazásból tehát arra is következtethetünk, hogy a kétoldalú megbeszélések nem jutottak túl a diplomáciában bevett játékszabályokon és abban merültek ki, hogy a magyar fél mindössze támogatásáról biztosította az amerikaiakat a terrorizmus elítélésében.

Második figyelemre méltó megállapítása - és egyúttal óvatos kritikája - az amerikai félnek az volt, hogy a magyar kormány nem utasította el nyilvánosan a szerintük terrorista politikát folytató Líbiát és Szíriát. A magyar fél válaszul közölte, hogy mindezt azért nem történik meg, mivel nem látja az összefüggést az arab országok tevékenysége és a terrorizmus között. Adams nagykövet a terrorizmussal kapcsolatos konzultációs útnak először Magyarországot, majd ezt követően Romániát és végül Ausztriát kereste fel. Mindenképpen figyelemreméltó egyrészt az a megjegyzése, hogy azért Magyarországot választották elsősorú konzultációs helyszínül, mivel az országot a szocialista blokkon belül a legnyitottabbnak tekintették. **(Lásd a 9. számú forrást!)** Ugyan az amerikai fél nem utal rá, de elképzelhető, hogy éppen ez a nyitottság „zavarhatta” az amerikaiakat a tekintetben, hogy terroristák szabadon járhattak át az országon a magyar hatóságok tudtával vagy éppen tudta nélkül. Másrészt nem mehetünk el amellett sem, hogy a szocialista blokkon belül vajon miért Románia számított másodlagos látogatási célként. A választ Románia szocialista blokkon belüli „külön utas” politikájában kereshetjük, melynek következtében Románia kimaradt a Varsói Szerződés Szervezete (VSZ) terrorizmussal foglalkozó egyeztetéseiből is, melyre az 1980-as évek során több ízben is sor került. Azt, hogy Románia szerepelt a magas rangú amerikai diplomaták és szakértők látogatási sorrendjében, mindenképpen jelzésértékűnek tekinthetjük. Köztudomású ugyanis - ahogy erre állambiztonsági dokumentumok felhasználásával Vásárhelyi Gábor is fényt derített - hogy a Ceaușescu vezette Román Népköztársaság feltűnően jó viszonyt ápolt Líbiával az útvelekekhez szükséges személyes adatokat továbbításában. Vásárhelyi Gábor részletesen bemutatja, hogy Pacepa tábornok, a román titkosszolgálat vezetője azt az utasítást kapta a szovjetektől, személyesen Leonid Brezsnjevtől, hogy a KGB irányítása mellett vállalja fel az arab útvelek kiállításához szükséges nyugat-európai vízumok hamisítását. Arról azonban, hogy melyek voltak az amerikai fél Romániával kapcsolatos szándékai, a magyar külügyi dokumentumokban nyilvánvalóan nem találunk utalást. A Külügyminisztérium végeredményben egyértelművé tette a korábban nem hangoztatott álláspontját, mely szerint a terrorizmus kérdésében Magyarország érdeklődése jóval kisebb, mint az Egyesült Államoké. Mindezek alapján a magyar kormány nem fog lépéseket tenni a további megbeszélések érdekében, amerikai kezdeményezésre azonban nyitottak az eszmecserére. **(Lásd a 9. számú forrást!)**

Összefoglalóan elmondható, hogy a magyar-amerikai megbeszélések csakis konzultatívak lehettek. A kérdés kényességére és számos titkosszolgálati vonatkozása miatt sok esetben a tárgyalások nem voltak őszinte jellegűek, és feltehetően az amerikai fél puhatolozási kísérletét kereshetjük benne. Mindez azonban az együttműködés további lehetőségeit kérdőjelezte meg annak ellenére, hogy szóban és írásban a felek arról tettek hitet, hogy minden eszközzel fellépnek a terrorizmus ellen. Mindazonáltal a külügyi forrásokból az is kitűnik, hogy a megbeszélések mégis barátnak tűnő légkörben folytak. Az amerikai külügyi tisztviselők - ami a terroristák országba történő beengedését tekinti - kimondva kimondatlanul is hazánkra tranzit országként tekintettek, amit elfogadhatónak tarthatunk. Mindezt alátámasztja a Belügyminisztérium által a Külügyminisztériumnak megküldött egyik jelentés is, mely személyes adatok, útlevél- és vízumszám megadásával tájékoztatta a külügyet a Magyarországon általában rövidebb-hosszabb ideig tartózkodó terroristákról. Az amerikai célpontok elleni támadások számának növekedése arra készítette az Egyesült Államokat, hogy a terrorizmus elleni harc kiterjesztésének meghirdetésével elsődlegesen onnan kapjon információkat, ahol a kapcsolatot feltételezték: a szocialista blokk országaitól. A közép-kelet-európai országokban ekkor zajló ellenzéki politikai aktivizálódással, majd pedig a rendszerváltással a nemzetközi terrorizmus elleni fellépés pedig teljesen új alapokra helyeződött.

Források

1.

A washingtoni magyar nagykövetség rejteltávirata Palmer amerikai külügyi csoportfőnök látogatásáról
Washington, 1985. május 31.

Szigorúan titkos!

Washington
Készítette: Cso-Fi 05. 31. 07. 30.
Sürgős!
Von. 167-omra

Mint jelentettem, Palmer külügyi csoportfőnök május 30-án, 16 óra magához kéretett. Mondanivalóját azzal kezdte, hogy két igen komoly kérdést fog felvetni olyan konstruktív szellemben, ahogy a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdések megközelítése az USA és Magyarország között már megszokott. Nem jelent be tiltakozást, hanem a szóvá tétele alapján válaszunkat, illetve a kérdések tisztázását kéri.

Az első kérdés a vegyifegyverek és felszerelések eladása [a] Közel-Keleten, a másik pedig nemzetközileg jól ismert terrorista beutazása, beengedése Magyarországra.

Az első kérdésben igen részletesen indokolta, hogy milyen veszélyes dolog, ha a vegyifegyverek elterjedését nem akadályozzuk meg. (E témában jegyzetszerű papírt is átadott, mondván, hogy nekem ne kelljen jegyzetelni. Amint tudjuk, ezt Esztergályos elvtársnak hazajuttattjuk).

Megbízható közel-keleti hírszerző szolgálattól kapott adatok szerint valószínűsíthető, hogy Magyarország vegyifegyverek és felszerelések Irakba és Líbiába irányuló közvetlen eladásán munkálkodik. Ha ez megvalósul, jelentősen megnöveli Irak vegyiháborút folytató kapacitását, jelentősen hozzájárul a vegyifegyverek elterjedéséhez és ezért az USA kormánya jelenleg komolyabb kérdésként kezeli.

Az első világháború óta 60 éven keresztül nem került alkalmazásra a vegyifegyver. Még Hitler is tartózkodott annak alkalmazásától. 1984-ben sajnos az ENSZ szakértői az iraki-iráni harcért meglátogatásakor vegyifegyverek alkalmazását állapították meg Irak részéről. Újabbán ez év tavaszán kerültek elő bizonyítékok, hogy az irakiak alkalmazták az irániak ellen.

Jelenleg felderítő adatok szerint Irán is elkezdte vegyiháborús kapacitását kifejleszteni. Így mindkét oldalról felmerül az 1925-ös genfi, a vegyifegyverek alkalmazását betiltó megállapodás megsértése. Ennek a megállapodásnak az USA és Magyarország egyaránt _ftnref4 Magyarország mostani valószínűsíthető vegyifegyver-eladása nagyon zavaró és ugyanakkor kétségeket támaszt a tekintetben, hogy a magyar kormány őszintén törekedne a vegyifegyverek betiltására. Különösen annak alapján, hogy Magyarország több nemzetközi és kétoldalú megállapodásban kötelezettséget vállalt, hogy nem gyárt, nem importál, és nem exportál vegyifegyvereket. Az USA részéről azt sürgetik, hogy Magyarország sürgősen tegye meg a megfelelő lépéseket, hogy ne járuljon hozzá a vegyifegyverek elterjedéséhez ezen fegyverek exportálásával.

Magyarország különben nem az egyetlen ország, melynél az USA részéről eljárnak a vegyifegyverek elterjedésének megakadályozása érdekében. A közelmúltban, az NSZK-ban legfelső szinten jártak el, hogy megakadályozzák, hogy NSZK-vállalat vegyifegyver-gyárt építsen Irakban. A Gromiko-Schultz legutóbbi bécsi

találkozón az USA részéről komolyan felvetették e kérdést és javasolták, hogy sürgősen kezdjenek erről külön tárgyalásokat, de szovjet részről nem fogadták el.

Tőlünk most azt várják, hogy lehetőleg azonnal és pozitívan reagálunk felvetésükre az Iraknak és Líbiának ajánlott vegyifegyver-eladásunk ügyében és azt remélik, hogy Magyarország az USA-val együtt mindent elkövet a vegyifegyverek elterjedésének megakadályozására és azok világméretű betiltására. Érdeklődésemre, hogy vonatkozó titkosszolgálati információik milyen konkrétak és, hogy részletesebben rendelkezésünkre bocsájtják-e, mint felvetésük vagy vádjaik bizonyítását, úgy válaszolt, hogy információik megbízhatóak és ellenőrzöttek, de nincs felhatalmazása azok részletes ismertetésére vagy átadására.

Azt ígértem, hogy az általa elmondottakat - kérésének megfelelően - kormányomhoz továbbítom annak ellenére, hogy én - személy szerint - alaptalan vádaskodásnak tartom azokat, és meg vagyok győződve, hogy csakis rosszindulatú, velünk szemben ellenséges forrásból fakadnak.

A második kérdésben azt ismertette, hogy már hosszabb ideje kapnak olyan híreket, hogy a Közel-Keletről többször beutaznak terroristák Magyarországra. Egyes személyek a Pentagonban már odáig is elmennek, hogy Magyarországot azon országok között emlegetik, melyek együttműködően támogatják a terroristákat.

Az USA kormánya és az SD nem osztja e szélsőséges véleményeket, és már jó ideje nem is akarták e kérdést szóvá tenni, de mivel megbízható, legutóbbi információik szerint a közelmúltban egy nemzetközileg jól ismert terrorista is beutazott Magyarországra, most szóvá teszik. Azt kéri, hogy Magyarországon jobban figyeljünk oda a Közel-Keletről jövő terroristákra, mert ez közös érdekünk. Tudják, hogy nálunk jó a közbiztonság, de meglepetés érhet bennünket. Az amerikai állampolgárok ellen jelentős számú terrorista akció történik a Közel-Keleten. De onnan beutazó terroristák nálunk is akcióba léphetnek USA-állampolgárok ellen. Kéri, hogy legyünk segítségükre ennek megelőzésében.

Kérdésemre, hogy kiről vagy kiktől van szó felvetésében, Palmer úgy válaszolt, hogy nevet nem mondhat, de illetékes szerveink jól ismerik azokat és tudnak is beutazásukról. Úgy reagáltam, hogy felvetését továbbítom kormányomhoz, de szerintem konkrét adatok, esetleg nevek nélkül szinte elképzelhetetlennek tűnik, hogy illetékes szerveink könnyen ki tudják szűrni az igen nagyszámú turista közül, hogy ki a terrorista.

Beszélgetésünk végén Palmer közölte, hogy az USA kormányának egyelőre nincs szándékában e témákat nyilvánosságra hozni, de 100 százalékos garanciát nem tudnak adni a vonatkozó hírek esetleges kiszivárogtatása ellen.

- 170 - H. -

Lásza: [popup title="Horváth e[ltárs]" format="Default click" activate="click" close text="Utalás feltehetően Horváth Istvánra (1935–). Kommunista politikus, 1980-tól 1985-ig belügyminiszter, majd 1987–1990-ben Grósz Károly, illetve Németh Miklós kormányaiban is a tárca vezetője.]

Kovács G. e[ltárs]

Továbbítva: 08:00.

Jelet: MNL OL XIX-J-1+TÜK-USA-4-40. 1-003070/1985 - Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Az államigazgatás felsőbb szervei, Központi (nem miniszteriális) kormányzati szervek, Külügyminisztérium. - Eredeti, gépelt és aláírt tisztázat.

2.

A washingtoni magyar nagykövetség rejtjeltávirata Palmer amerikai külügyi csoportfőnökénél tett látogatásról Washington, 1985. június 10.

Szigorúan titkos!

Washington

Készítette: Fi

06. 10. 07. 20.

Sürgős!

Von. 103-ára

Palmer csoportfőnök június 7-én fogadott. A vegyifegyver-eladás ügyében válaszukat végighallgatva úgy reagált, hogy nagyra értékeli gyors reagálásunkat és köszöni a tájékoztatást, azonban a kérdésről újra konzultálni fog [az] illetékesekkel, mivel a szóvá tett információkat igen megbízható titkosszolgálat jelentésében kapták. Konzultálás és újraellenőrzés után ismét be fog kérni - közölte - és visszatér az ügyre, hogy kielégíti-e őket válaszuk.

A terroristák ügyében adott válaszukat láthatóan örömmel fogadta. Biztosított, hogy kormánya nagy megnyugvással fogja fogadni elvi álláspontunkat, hogy a terrorizmust mi is, továbbra is elítéljük, és nem támogatjuk. A konkrét esetekben ők készek lennének a személyekre szóló információkat velünk ismertetni, de a titkosszolgálati, vonatkozó jelentéseket az esetek többségében csak nagy késéssel kapják meg, amikor a hozzánk beutazott terrorista esetleg már el is hagyta Magyarországot, s utólag már - eddig legalábbis - nem akartak azzal bennünket megkeresni.

A május 30-án szóvá tett esetben egy olyan, számunkra esetleg fontos személyről volt szó, akinek nevét vagy adatait azért nem akarták közölni, hogy ne hozzák kormányunkat kellemetlen helyzetbe.

Biztosított, hogy az USA kormánya ez esetben is, mint általában, a személyi terror és terrorizmus ellen van, tehát nem a mi megfogalmazásunk szerinti ellenállási vagy felszabadítási mozgalmakról van szó - mint a PLO vagy a SWAPO -, hanem sokkal inkább olyanról, mint Carlos és hasonló személyekről vagy terrorista csoportokról.

Palmer végül is megígérte, hogy a továbbiakban törekedni fognak esetleges hasonló esetekben, időben tájékoztatni bennünket,

- 177 - H. -

Lásza: Horváth e[ltárs]

Továbbítva: 07:30.

Kézbesítve: 08:00.

Jelet: MNL OL XIX-J-1+TÜK-USA-4-40. tétele-003070/1/1985. - Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Az államigazgatás felsőbb szervei, Központi (nem miniszteriális) kormányzati szervek, Külügyminisztérium. - Eredeti, gépelt és aláírt tisztázat.

3.

Várkonyi Péter külügyminiszter levele Oláh István honvédelmi miniszter részére Budapest, 1985. június 13.

Szigorúan titkos!

003070/1985.

Oláh István elvtárs,

vezérezredes, honvédelmi miniszter

Budapest

Kedves Oláh Elvtárs!

Mellékelten megküldöm azt a „jegyzetszerű papírt” (és annak nyersfordítását), amelyet Palmer amerikai csoportfőnök adott át washingtoni nagykövetségünknek május 30-i beszélgetésükön. A beszélgetés lefolyását ismertető távirat szövegét korábban eljuttattuk Hozzád. Ebben az anyagban kifejezetten támadó, vegyi háborús

felszerelésekről tesz az amerikai fél említést. Válaszunkat a Tőled kapott információk alapján adtuk meg. Egy esetleges ismételt amerikai reakálás esetén annak tartalmától és hangnemétől tesszük majd függővé, szükség lesz-e valamilyen további intézkedésre.

Budapest, 1985. június 13.

Eltvársi üdvözléssel:

(dr. Várkonyi Péter)

Fordítás

Egy komoly ügyet kell felvetnem Önnek abban a konstruktív szellemben, amellyel az Egyesült Államok és Magyarország megközelítik a kölcsönös érdeklődésre számot tartó ügyeket.

Arra vonatkozó zavaró információkat kaptunk megbízható közel-keleti forrásokból, hogy Magyarország vegyifegyver-felszerelés lehetséges eladásában játszhat közvetlen szerepet Irak és Líbia felé.

Ha ez lebonyolódik, a tervezett Iraknak történő eladás különösen jelentős mértékben járulna hozzá Irak azon képességéhez, hogy ilyenfajta visszataszító háborúzást folytasson és hozzájáruljon a vegyifegyverek további elterjedéséhez. Ezért ez egy olyan ügy, amely az Egyesült Államok kormánya legkomolyabb aggodalmának tárgya.

Nagyon erősen úgy véljük, hogy valamennyi civilizált nemzetnek humanitárius, biztonsági és jogi kötelezettségei vannak arra vonatkozóan, hogy megelőzzék a vegyifegyverekkel kapcsolatban az első világháború óta meglévő helyzet megváltoztatását.

Az első világháború megmutatta azt a hihetetlen szenvedést, amelyet a gáz- és más vegyi fegyverek használata okoz. A második világháború során még Hitler is amellett döntött, hogy nem alkalmazza a rendelkezésére álló vegyifegyvereket.

A második világháború vége óta jóval több mint száz hagyományos fegyverekkel vívott háborúra került sor a harmadik világban. Világos, hogy még több ilyen lesz. Valamennyien egyetértünk abban, hogy a nukleáris fegyverek elterjedése katasztrófa lenne. A vegyifegyverek elterjedése a harmadik világbeli instabilitás területein azonban még valószínűbb a veszély. A szóban forgó technológia sokkal egyszerűbb és sokkal könnyebben hozzáférhető az ilyen országok számára.

Az elterjedés (prolifерáció) hatásai és a hat évtized óta létező vegyifegyver küszöb megsértése végső soron súlyos következményekkel jár majd a fejlett világ számára is. Hiszen a vegyifegyver-képesség terjedése és az ilyen fegyverek használata csatákban másutt megnöveli valamennyiünk számára a veszélyt.

ENSZ-szakértők bizottsága 1984-ben meglátogatta az Irán-iraki háború harcmezőit és arra a következtetésre jutott, hogy az iráni erők ellen vegyifegyvereket használtak. A szakértők jelentését az ENSZ elfogadta. Van bizonyíték arra, hogy az idén, kora tavasszal, a harcok során Irán ismét vegyi fegyvereket használt és megbízható információ van arra nézve, hogy Irán kifejleszt egy vegyifegyver-harciképességet.

Így tehát rendkívül valószínű, hogy e konfliktus bármelyik harcoló felének nyújtott vegyifegyver-képességet fel fogják használni. Ez mérhetetlenül megnövelné a háború emberáldozatait és közvetlen megsértése lenne a nemzetközi jogi és fegyverzetellenőrzési kötelezettségeknek, nevezetesen az 1925-ös Genfi Jegyzőkönyvnek, amelynek az Egyesült Államok, Magyarország és sok más ország részesei, és amely megtiltja a vegyifegyverek használatát háborúban.

A vegyifegyverek elterjedésének és használatának következményei a vegyifegyverek fejlesztésének, termelésének és használatának teljes eltiltására irányuló erőfeszítések szempontjából súlyos lenne. Ha egyszer e használat szélesesen elterjedté válik, és sok nemzet szerez be támadó vegyi fegyvereket, nehéz, ha nem, lehetetlen lesz valaha is visszadugni a dzsin[n]t a palackba.

Az Egyesült Államok és a nemzetközi közösség többsége egyetért, hogy a vegyifegyverek az aggodalom egyik fő területe és hogy e területnek új hangsúlyt kell adni. Felvetettük a vegyifegyverek elterjedésének kérdését a Szovjetunióknak. Vegyifegyverekkel kapcsolatos kérdéseket ismét felvetettünk május 14-én, Bécsben, külügyminiszterünk Gromiko külügyminiszterrel tartott találkozáján, és arra ösztönöztük a Szovjetuniót, hogy csatlakozzon hozzánk e fegyverek egyszer és mindenkorra történő eltiltásában.

Azért tekintem át ezt Önnel, mert mi értékeliük Magyarország együttműködését azokban az erőfeszítésekben, hogy fenntartsuk és fejlesszük a nemzetközi együttműködést azon témákban, amelyekben közös humanitárius érdekeket osztunk.

Ezért Magyarország látszólagos szerepe a nemzetközi vegyifegyver-kereskedelemben nagyon nyugtalanító, és kételyeket támaszt a Magyar Népköztársaság elkötelezettsége iránt a vegyifegyver-veszély megszüntetése terén.

Konkrétan nyugtázzuk, hogy Magyarország nemzetközi és kétoldalú szerződésben elkötelezett aziránt, hogy nem gyárt, termel, importál vagy exportál vegyifegyvereket. Így nem tudjuk összeegyeztetni hivatalos magyar képviselők jelenlegi tevékenységét ezzel a kötelezettség-vállalással, Magyarország ilyen fegyverekkel szembeni eddigi egyértelmű kiállásával és a Genfben most folyó vegyifegyver-korlátozási tárgyalások iránti hosszú időre visszatekintő elkötelezettségével.

Ezen okoknál fogva arra hívjuk fel Magyarországot, hogy tegyen azonnali intézkedést annak biztosítására, hogy e fegyverek exportjában való részvétel útján Magyarország ne járuljon hozzá a vegyifegyverek elterjedéséhez.

Felvetéseinknek nem az a célja, hogy kipécézzék Magyarországot a vegyifegyver-felszerelések lehetséges közel-keleti eladásának ügyében. A tény az, hogy számos nemzetet, köztük az Egyesült Államok szövetségeseit és más barátait megkerestük a vegyifegyverek elterjedése ellenőrzésének szükségességével kapcsolatban.

Várakozással tekintünk az elé, hogy a magyar kormánytól pozitív és azonnali választ kapunk a támadó vegyiháborús felszerelések Iraknak és Líbiának tervezett eladásával kapcsolatban, és reméljük, hogy Magyarország csatlakozva hozzánk, mindent el fog követni a vegyifegyverek elterjedésének megakadályozása és egy hatékony világméretű eltiltás elérése érdekében.

Jeizet: MNL OL XIX-J-1-j-TÜK-USA-4-40. 1-003070/1985. - Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Az államigazgatás felsőbb szervei, Központi (nem miniszteriális) kormányzati szervek, Külügyminisztérium. - Eredeti, gépelt és aláírt másodlat.

4.

**A washingtoni magyar nagykövetség rejtjeltávirata Palmer amerikai külügyi csoportfőnökkel folytatott beszélgetésről
Washington, 1985. július 17.**

Szigorúan titkos!

Washington
Készítette: Fi-Bi

Érkezett: 85. 07. 17. 18. 10.

Július 16-án Palmer csoportfőnök - más témáról folytatott beszélgetés végén - visszatért a vegyifegyverek állítólagos exportálási szándékunkra közép-keleti országokba. Elmondta, hogy ismét konzultált illetékesekkel ez ügyben, június 7-én adott válaszuk után. Ennek alapján továbbra is fenntartják, hogy az Iraknak és

Líbiának tett magyar exportajánlat vegyifegyverekre [és] felszerelésekre, komolyan foglalkoztatja az USA kormányát és remélik, hogy jelen interveniálásuknak az lesz az eredménye, hogy nem valósul meg a tervezett exportunk.

Határozottan alaptalan rágalomnak minősítettem közlését, ha nem mond konkrétumot, és megismételtem június 7-i válaszukat. Erre Palmer sajnálkozását fejezte ki, hogy konkrét adatokat ugyan nem közölhet, de mondván, hogy segítse illetékes szerveinknek kideríteni az igazságot, annyit még elmond, hogy információik szerint a szóban forgó vegyifegyver eladási magyar ajánlat részeként ez év májusában Irakhoz közeli területen e fegyverek és felszerelések gyakorlati bemutatására is sor került, és a bemutatón hivatalos iraki személyek is jelen voltak.

E közlés Budapestre való továbbítását ígértem.

- 202 - H. -

Lásza: Horváth e[lv]t[árs]

Jelzet: MNL OL XIX-J-1-j-TÜK-USA-4-40. t.-003070/2/1985. - Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Az államigazgatás felsőbb szervei, Központi (nem miniszteriális) kormányzati szervek, Külügyminisztérium. - Eredeti, gépelt és aláírt tiszttáza.

5.
A Külügyminisztérium feljegyzése a terrorizmussal kapcsolatos szovjet tájékoztatásról
Budapest, 1986. május 9.

Dr. Várkonyi Péter
1494/Vá

Szigorúan titkos!

Készült: 11 példányban
1./ Horn Gyula elvtárs
2./ Barity Miklós elvtárs
3./ Nagy Gábor elvtárs
4./ Kovács László elvtárs
5./ Birnbauer László elvtárs
6./ Zsigmond Zoltán elvtárs
7./ Horváth Ernő elvtárs
8./ Hajdú András elvtárs
9./ Moszkva
10./ Bonn
11./ Saját

Május 9-én fogadtam Borisz Sztukalint, a Szovjetunió budapesti nagykövetét, aki a tárgyban az alábbi írásos tájékoztatást adta:

„A napokban meglehetősen fontos információra hivatkozva az amerikaiak arról tájékoztattak bennünket, hogy állítólag Abu Nidal csoportjának valószínű részvételével terrorista akció készül a május 2. és 15. között Düsseldorfban megrendezésre kerülő nemzetközi könyvvásár ellen. A vásáron több ismert nyugati személyiség, köztük Henry Kissinger volt külügyminiszter részvételére számítanak.

Figyelemre méltó volt, hogy az amerikaiak a fenti értesülés közlésekor mintegy mellékesen megjegyezték, tudomásuk szerint az elmúlt évben a „Varsói Szerződés egyes országaiban” látták megfordulni Abu Nidalt.

Nem tudjuk, vajon az amerikai értesülések teljesen légből kapottak-e, vagy van valamilyen alapjuk. Ezzel együtt helyesnek láttuk, ha minderről tájékoztatjuk több arab ország vezetését és Jasszer Arafatot, s ennek során aláhúztuk: bármilyen indokkal végrehajtható újabb terrorakciók csak a Reagan-kormányzat kezére játszanak, s lehetővé tennék Washingtonnak, hogy a terrorizmus elleni harc jelszavával az eddigieknél is aktívabb erőpolitikát folytasson szuverén államok és a nemzeti felszabadítási mozgalmak ellen.

Miközben a fentiekre tájékoztatjuk a Magyar Népköztársaság vezetését, úgy gondoljuk, hogy megfelelne közös érdekeinknek, ha barátaink a rendelkezésükre álló lehetőségeket felhasználnák arra, hogy hatást gyakoroljanak az általuk ismert palesztin csoportokra, bármiféle Európában végrehajtható terrorakciók megakadályozása céljából.”

Budapest, 1986. május 9.

Várkonyi Péter

Jelzet: MNL OL XIX-J-1-j-TÜK-III-10. t.-002762/3/1986. - Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Az államigazgatás felsőbb szervei, Központi (nem miniszteriális) kormányzati szervek, Külügyminisztérium. - Eredeti, gépelt és aláírt tiszttáza.

6.
Kamara János belügyminiszter levele Várkonyi Péter külügyminiszternek
Budapest, 1986. május 16.

Belügyminiszter
1-a/630/86.

Szigorúan titkos!

Dr. Várkonyi Péter elvtársnak,
külügyminiszter

Budapest
Kedves Várkonyi Elvtárs!

Köszönettel vettem az 1986. május 9-én kelt feljegyzését, amely Borisz Sztukalinnak a nagykövetség elvtárs - amerikai körökből származó - írásbeli tájékoztatóját tartalmazta az Abu Nidal terrorszervezet részéről állítólag Düsseldorfban tervezett terrorista akcióra vonatkozóan.

Tájékoztatom, hogy a Belügyminisztérium adatai szerint Abu Nidal és szervezetének eddig felderített tagjai - az általunk ismert neveiken és adatokkal - az elmúlt időszakban nem utaztak be, és jelenleg sem tartózkodnak a Magyar Népköztársaság területén. A Belügyminisztérium illetékes szervei minden szükséges intézkedést megtettek annak érdekében, hogy megakadályozzák az Abu Nidal által vezetett vagy bármely más terrorszervezet ismert vezetőinek és tagjainak az MNK területére történő be- és átutazását.

Budapest, 1986. május 16.

Eltvársi üdvözléssel:
Dr. Kamara János

Jelzet: MNL OL XIX-J-1-j-TÜK-III-10. t.-002762/5/1986. - Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Az államigazgatás felsőbb szervei, Központi (nem miniszteriális) kormányzati szervek, Külügyminisztérium. - Eredeti, gépelt és aláírt tisztaát.

7.
A washingtoni magyar nagykövetség jelentése az Egyesült Államok terrorizmus-ellenes politikájáról
Washington, 1986. június 20.

Embassy of the Hungarian People's Republic
86/2/1986.

Szigorúan titkos!
Washington, 1986. június 20.
Tárgy: Az Egyesült Államok terrorizmus-ellenes politikájáról

Készült: 4 példányban
Központ: 3 példány
Küldévképelet: 1 példány
Készítette: Kállay László
Gépelte: M.M.M.

A Reagan-adminisztráció a terrorizmus elleni küzdelmet az amerikai nemzetközi politikai és katonapolitikai célkitűzések élvonalába állította és a terrorizmus elleni aktív cselekvő fellépésének minden eddigi adminisztrációnál kiemeltebb figyelmet szentel. Az Egyesült Államok szövetségeseit is a terrorizmussal szembeni offenzív magatartásra, összefogásra ösztönzi, illetve lehetőség szerint, próbálja kényszeríteni. A terrorizmussal szembeni minden eddiginél átfogóbb és erőteljesebb offenzíva meghirdetése mögött az alábbi tényezők húzódnak meg:

- A terrorizmus vádja, illetve bélyege viszonylag könnyen rásútható minden radikálisabb haladó mozgalomra. Az ellenük, illetve a velük szimpatizáló országok, haladó mozgalmak elleni USA-n belüli és nemzetközi fellépésre, jó hivatkozási alapul szolgál a terrorizmussal szembeni küzdelem jelszava.
- A Reagan-adminisztráció közel-keleti politikájának kudarcában jelentős szerepet játszott a Libanonban állomásozó amerikai tengerészgyalogosok elleni nagy emberáldozatokat követelő akció, mely lényegében az amerikai jelenlét feladására kényszerítette az adminisztrációt, és hosszabb időre lefékezte az USA aktivitását a térségben.
- Az USA-n belüli cionista lobby szélsőségeinek növekvő befolyása az adminisztráció politikájára, erősödő követeléseik az arab terrorizmussal szembeni fegyveres küzdelem vállalására.
- Az adminisztráció, a speciális szolgálatok a szocialista országok diszkreditálására, főként az amerikai, de a nemzetközi közvélemény előtti lejáratására is hatékony eszköznek ítélik a terroristáknak való segítségnyújtás, kapcsolattartás hangoztatását, még akkor is, ha a vádak alapjait a konkrét vizsgálatok során (pápa elleni merénylet, berlini bár robbantás stb.) már nem lehet bizonyítani.
- Bár a nyugat-európai terrorizmus jelentős mértékben belső nemzetiségi, belpolitikai ellentétek következménye, az adminisztráció meggyőződése szerint a nyugat-európai közvélemény másként gondolkodásának, az USA agresszív politikájával sokszor ellentétes álláspontjának egyik meghatározó oka a terrorizmustól való általános félelem. Ezért a terrorizmus elleni nemzetközi összefogást, a koordinált fellépés megvalósítását [a] szövetségi rendszer szorosabbra fűzésének eszközeként is számításba veszik.

Fenti körülménye és helyzetértékelés jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy az adminisztráció a terrorizmus elleni küzdelemben való példamutatásként a sok tekintetben ellentmondásos Líbia elleni fegyveres támadásra határozta el magát. Teljesen nyilvánvaló volt ugyanis, hogy az akció nem egyeztethető össze az USA arab világ irányában meglévő politikai célkitűzéseivel. Tovább fokozza majd az amerikai állampolgárok, képviseltek terrorista merényletektől való veszélyeztetettségét, nem is beszélve a Szovjetunióval való csúcstalálkozó veszélyeztetéséről.

Hogy mégis a líbiai akció mellett döntöttek, abban jelentős szerepe volt annak, hogy úgy értékelték, a konfliktus után az európai országok akár tetszik, akár nem, rákényszerülnek majd a terrorizmus ellen meghirdetett amerikai offenzíva tevőleges támogatására. A líbiai akció adminisztráció által hangoztatott, terrorizmust hatásában sem közvélemény, de maguk az akció szervezői, [a] Fehér Ház, [az] SD, [a] Pentagon illetékesei sem bíztak és bíznak igazán.

Az Egyesült Államokban jelenleg jellemző a terrorizmustól való minden eddiginél fokozottabb félelem, még akkor is, ha az amerikai többsége a közvélemény-kutatások szerint egyetértett az akcióval és a reageni időszakra jellemző túlradó nemzeti önbizalom, nacionalizmus szellemében a kihívás akár áldozatok árán való vállalása mellett foglalt állást.

A kormányzat már csak a közvélemény megnyugtatóra is jelentős anyagi áldozatokkal járó intézkedéseket tesz, illetve hirdetett meg a terrorista merénylettekkel szembeni védelem erősítése érdekében. Így tovább erősítik az amerikai külképviseletek és a washingtoni kormányépületek biztonsági rendszerét. Az országon belül növelik a repülőtéri biztonsági személyzet létszámát, nagyobb rendőri, biztonsági erőket vonnak össze a tömegrendezvények biztosítására.

Tervezik a Kongresszus épületének a Fehér Házéhoz hasonló kerítéssel és barikád-rendszerrel való körül vételét. Ezen intézkedések sorába tartozik, de nyilvánvalóan példamutatási célokat is szolgál, a diplomáciai képviseletek védelmét ellátó szolgálat és az ezzel foglalkozó SD-hivatal átszervezése és megerősítése. A Külügyminisztérium vonatkozó jegyzéke arra is felkéri a képviselőket, hogy haladéktalanul jelöljenek ki, illetve nevezzenek meg egy állandó és egy alternatív személyt a biztonsági részleggel való állandó kapcsolattartásra, sürgős esetekben való azonnali kapcsolatteremtés céljára. Jellemző azonban, hogy a külképviseletekhez intézett jegyzékekhez elfelejtették mellékelni a nevek bejelentésére szolgáló nyomtatványokat és az azonnali intézkedést sürgető jegyzékek ellentmondásban még hetek múlva sem küldték ki.

Sok esetben hasonló az országon belül előirányzott biztonsági intézkedések gyakorlati végrehajtása is. A tömegtájékoztatási eszközök kritikus hangvételű tudósításokban számolnak be például a repülőtéri biztonsági ellenőrzés lazaságairól, a hirtelen felduzzasztásra került biztonsági személyzet sokszor igen vegyes és nem éppen megnyugtató összetételéről.

Nem ritka ugyanakkor a mindennapi élet, a hivatali munka menetét akadályozó, időigényes és az amerikaiak számára különösen szokatlan adminisztratív intézkedések, rendszabályok jelentős növekedése miatti elégedetlenség sem. Nem egy kritikusa veti szemére az adminisztrációnak, és nem is minden alap nélkül, hogy a terrorizmus elleni küzdelem zászlaja alatt lépésről-lépésre „csendőrállammá” változtatja az amerikai demokráciát.

Számítani lehet arra is, hogy a terrorizmus ellen felhangolt közvélemény és a Kongresszus a jövőben kevésbé tolerálja majd az amerikai kormányzat és a speciális szolgálatok jobboldali terrorista szervezetekkel való kapcsolatait, illetve támogatásukat.

Összegzésként megállapítható, hogy a reageni terrorizmus ellenes kampány számos eredeti céljával ellentétes hatást is kiváltott, illetve felvetett az Egyesült Államokon belül. Nemzetközileg kétségtelen sikere, hogy végül is európai szövetségeseit sikerül belekényszeríteni [az] országaikon belül hatékonyabb intézkedések megtételére. Ez azonban elsősorban az amerikai fegyveres akcióra való választól való félelem következménye.

A terrorizmus állítólagosan támogató országokkal szembeni összehangolt fellépés gyakorlati megvalósítására azonban már nem sikerült rákényszeríteni szövetségeseit.

Kérjük a jelentést a Biztonsági Osztálynak is megküldeni

Dr. Házi Vencel
nagykövet

Jeizet: MNL OL XIX-J-1-j-TÜK-Általános politikai kérdések-III-10. t.-002762/8/1986. - Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Az államigazgatás felsőbb szervei, Központi (nem miniszteriális) kormányzati szervek, Külügyminisztérium. - Eredeti, gépellés és aláírt tisztázat.

8.
Horn Gyula külügyminisztériumi államtitkár levele Kamara János belügyminiszternek
Budapest, 1986. november 20.

Külügyminisztériumi államtitkár

dr. Kamara János elvtársnak,
belügyminiszter
Budapest

Kedves Kamara Elvtárs!

November 10-11-én meghívásomra Budapesten járt John C. Whitehead, az Egyesült Államok külügyminiszterének első helyettese. A tárgyalásokon hivatalosan javasolta, hogy a két kormány alakítson ki szakértői szintű, úgymond technikai jellegű együttműködést a nemzetközi terrorizmus kérdésében. Az együttműködés tartalmára vonatkozó elképzeléseit nem részletezte, de jelezte, hogy feltűnést kerülő szakmai információcserére, egyes konkrét esetekben kölcsönös tájékoztatásra gondol. Az amerikai politikus Szűrös elvtársnak is ismertette a javaslatot.

Felvetésére reagálva kifejtettem a nemzetközi terrorizmussal kapcsolatos elvi álláspontunkat. Javaslatát kedvezően fogadtam, jelezve, hogy az további egyeztetést igényel. Várható a közeljövőben, hogy az amerikai fél konkrét együttműködési javaslat formájában tér vissza az kezdeményezésre.

Külpolitikai elveink és gyakorlatunk, valamint a magyar-amerikai kapcsolatok fejlesztéséhez fűződő politikai-gazdasági érdekeink egyaránt azt indokolják, hogy pozitívan reagáljunk Whitehead javaslatára. Felvetése egyébként olyan formában hangzott el, amely megfelelő mozgásteret biztosít az esetleges túlzott amerikai igények visszautasítására az együttműködés konkretizálása során.

Kérlek, szíveskedjék tájékoztatni a fentiekkel kapcsolatban elvi állásfoglalásodról, valamint a technikai együttműködés lehetséges tartalmára és formájára vonatkozó elképzeléseiről.

Budapest, 1986. november 20.

Elvtársi üdvözléssel:
dr. Horn Gyula

Jeizet: MNL OL XIX-J-1-j-TÜK-III-10. t.-002762/10/1986. - Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Az államigazgatás felsőbb szervei, Központi (nem miniszteriális) kormányzati szervek, Külügyminisztérium. - Eredeti, gépellés és aláírt másolat.

9.
A Külügyminisztérium Nemzetközi Jogi Főosztályának jelentése a terrorizmussal kapcsolatos magyar-amerikai megbeszélésekről
Budapest, 1987. január 22.

Nemzetközi Jogi Főosztály
Dr. Görög János
00573/1987.

Szigorúan titkos!
Készült: 15 példányban

J e l e n t é s

Whitehead amerikai külügyi államtitkár 1986. évi budapesti látogatásakor létrejött egyetért alapján - amerikai kezdeményezésre - 1987. január 19-én a Külügyminisztériumban magyar-amerikai konzultációra került sor a terrorizmus kérdésében.

Amerikai részről Alvin P. Adams nagykövet, az USA Külügyminisztériuma Terrorizmus Ellenes Hivatalának helyettes vezetője, Mark Steinitz főosztályvezető-helyettes, Mark Palmer, az USA budapesti nagykövete és Richard Baltimore, I. o. titkár, magyar részről pedig Görög János, a Nemzetközi Jogi Főosztály vezetője, Göbölös Gábor főosztályvezető, a Tökés Integrációk Referatúrájának vezetője, Dr. Rácz Zoltán ezredes, a BM képviselője, a BRFK helyettes vezetője, Dr. Horváth István és Dr. Back András főelőadók vettek részt a megbeszélésen.

Minthogy a találkozót amerikai részről kezdeményezték, elfogadtuk, hogy a mindkét részről hangsúlyozottan informális jellegűnek felfogott megbeszélések alapját a részükről javasolt tematika képezze. Adams nagykövet a megbeszélést a maga részéről azzal nyitotta, hogy a terrorizmus okait, mibenlétét, azaz az alapdefiníciókat illetően akkora a különbség álláspontjainkban, hogy ezek megvitatására most nem célszerű időt fordítani. Egyetértettünk abban, hogy a témát valóban gyakorlati oldalról közelítsük meg ezért, valamint a nyilvánvaló felfogásbeli különbségekre tekintettel nem folytattunk véleménycserét a meghatározásokról. Így a megbeszélések kötetlen véleménycsere-jellege mindvégig megmaradt.

I. A terrorizmus kérdésének elvi-politikai megítélése

E pont keretében mindkét részről röviden kifejtettük kormányaink elvi álláspontját a terrorizmusról. Amerikai részről nem elsősorban általános politikai megítélést, hanem inkább adatszerű, régiókra bontottan részletező értékelést adtak. Megállapításaik szerint - és ezt adatszerűen illusztrálták - a terrorizmus erőteljesen növekszik, egyre több áldozatot követel, támadásai mindinkább válogatás nélküliek. A támogatás egyre inkább az állami politika eszköztézévé válik és közvetlen romboló hatást gyakorol az államok normális együttműködésére. Részletesen elemezték a Közel-Keleten és Európában az utóbbi években történt ilyen eseményeket és azok fő forrásaként a közel-keleti helyzetet jelölték meg. Ezenkívül megemlékeztek, hogy megítélésük szerint a hivatalos magyar álláspont a kívánatosnál semlegesebb és a szélsőségesnél kevésbé elriasztó számos olyan szervezettel és állandóan vagy ideiglenesen nálunk tartózkodó tagjaival szemben, akiket a nyugati álláspont terroristának tart. Példaként a PLO-szakadár frakción és Abu Nidal csoportját említették meg.

Az általunk elmondottak lényege az volt, hogy kormányunk és közvéleményünk kategorikusan elítéli a terrorizmus minden formáját, mégpedig indítékaira és elkövetőire tekintet nélkül. Ennek alapján mindenkor készek vagyunk a terrorizmus leküzdésére irányuló nemzetközi együttműködésben részt venni és az erre vonatkozó konstruktív javaslatokat megvizsgálni. A konkrét felvetésre válaszolva leszögeztük, hogy mindig is különbséget tettünk egyfelől a nemzetközi terrorizmus, másfelől a nemzeti felszabadulásukért jogos küzdelmet folytató mozgalmak között. Az amerikaiak általános értékeléséhez kapcsolódóan leszögeztük, hogy kétoldalú megbeszélésekben elfogadhatatlannak tartjuk [a] harmadik országok helyzetének és ún. „szerepének” megtárgyalását, illetve a terrorista tevékenységek régiókra bontott értékelését.

Álláspontunkat tudomásul véve, amerikai részről mindazonáltal mégis elmondták ismert véleményüket a közel-keleti terrorizmusról általában, Líbiáról, Szíriáról és Iránról például külön is részletezve. Ennek lényege, hogy szerintük mindhárom ország kormányzati szervezi, támogatja, pénzezi és kiképzí a közel-keleti és európai terrorista csoportokat, a terrorizmust állami politikaként gyakorolja. A kérdéssel a vitába nem mentünk bele, ismét utalva arra, hogy harmadik ország helyzete nem lehet tárgya konzultációnknak. Ezen a ponton Steinitz fő[osztály]v[ezető]-h[elyettes] írásban is átadta a Bush amerikai elnökhelyettes által vezetett, a terrorizmus leküzdésére alakított bizottság 1986. évi jelentését, valamint egy-egy feljegyzést a terrorizmus irányzatairól, Líbiáról, Szíriáról, a narko-terrorizmusról, a terrorista események 1985. évi listáját, valamint egy névsort az általuk legveszélyesebbnek tartott terroristákról (Landvászky et. példányához másolatban mellékelve).

Palmer nagykövet vetette fel, hogy a magyar kormány vajon miért nem ítéli el nyilvánosan a nyílt terrorista politikát folytató Líbiát és Szíriát, minthogy megítélésük szerint az ezen országokkal fenntartott jó politikai kapcsolataink nem gátolnák konkrét terrorista akciók határozott elítélését. Azt válaszoltuk, hogy elsősorban azért nem tesszük ezt, mert mi a közvetlen összefüggést nem látjuk bizonyítottnak, miként saját szövetségeseik egy része sem. Továbbá azért sem, mert nem hiszünk az ún. központok létezésében.

Az általános kérdések között tértünk ki arra, hogy hazánk részese valamennyi, a terrorizmussal kapcsolatos sokoldalú egyezménynek. Minden szocialista országgal és számos európai tőkés országgal jól működő kétoldalú bűnügyi együttműködési és kiadatási szerződéseink vannak, tagjai vagyunk az Interpol szervezetnek. A kolumbiai nagykövet elleni támadásról csak abban az összefüggésben esett szó, hogy ma már egyetlen régió sem mentes a terrorista fenyegetéstől. Amerikai részről méltatták az illetékes magyar hatóságok együttműködési készségét és kiemelték, hogy az akció nem magyar érdekek vagy intézmények ellen irányult.

II. A gyakorlati együttműködés lehetőségei a terrorizmus leküzdésében

Az amerikai küldöttség fellépéséből hamar nyilvánvalóvá vált, hogy a haladó arab országok elítélésén, a velük szemben tett amerikai lépések indokoltságának bizonyításán kívül főként a következő két kérdésről kívánnak véleményt cserélni:

a/ Budapesti nagykövetségük biztonsági helyzete

b/ Az antiterrorista együttműködés kétoldalú továbbfejlesztésének kérdései

ad. a/

Amerikai részről itteni nagykövetségük biztonsági helyzetét kielégítőnek tartották. Érdeklődtek, hogy adott veszélyhelyzetben milyen konkrét, esetleg az eddigieken túlmenő segítséget kaphatnak. Hozzá tették, hogy szerintük ők minden esetben részletesen tájékoztatják a BRFK velük kapcsolatban álló illetékesét a nagykövetség biztonságát érintően tudomásukra jutott információkról. Ugyanezt igényelnék azonban fordított irányban akkor, ha a magyar szerveknek jut tudomására az amerikai nagykövetséget érintő fenyegetés vagy veszélyhelyzet. Válaszunkban leszögeztük, hogy a külképviseletek védelme nemzetközi jogi kötelezettségünk és annak maradéktalanul igyekszünk eleget tenni. Elmondtuk, hogy a nagykövetség külső védelmét az elmúlt időszakban megerősítettük, körzetének ellenőrzése rendszeres. A nagykövetség kérésére a rezidencián belül magyar közreműködéssel belső biztonsági egység kialakítására is sor került. Rendkívüli helyzet esetére közvetlen telefonkapcsolat áll rendelkezésre a BRFK-val.

Palmer nagykövet azt a kérdést is felvetette, nem volna-e lehetőség arra, hogy diplomatáik védelme érdekében átadjuk számukra a Budapesten lévő diplomáciai járművek azonosítási listáját. A kérés elől kitértünk, és rámutattunk arra, hogy a képviseletek biztonsága érdekében ezt egyetlen fogadó állam sem vállalhatja, és nyilvánvalóan ők sem teszik meg.

Amerikai részről behatóan érdeklődtek arról, hogy adott esetben képesek volnánk-e nálunk bekövetkező terrorcselekménnyel szemben hatékonyan fellépni, van-e ilyen célra kiképzett egységünk. Ezzel összefüggésben még olyan kérdéseket is feltettek, hogy van-e közös szocialista terroristaellenes akciócsoport, részt vett-e a Szovjetunió egységünk felkészítésében, tartunk-e közös gyakorlatokat. Saját szervezeti rendszerük ismertetése után (lásd [az] átadott anyagokat) arról is érdeklődtek, van-e központi koordinációval megbízott magyar szerv, kinek feladata e cselekmények elhárítása. A BM képviselője megfelelő tájékoztatást adott a különleges események elhárítására szervezett akciócsoport felállításáról és kiképzéséről.

Amerikai részről részletesen elmondták, hogy országon belül az FBI, országon kívül a Külügyminisztérium Terrorizmus Ellenes Hivatal foglalkozik a terrorizmussal szembeni harc koordinálásával. A magunk részéről kifejtettük, hogy helyzetünk mindeddig nem tette szükségessé országon belüli központi koordinatív intézmény létrehozását. A terrorizmus minden formájú bűncselekmény, így az ellene való fellépés a bűnüldöző, ill[etve] az igazságügyi szervekre tartozik.

ad. b/

A kétoldalú együttműködés lehetőségét illetően hamar kiderült, hogy a kérdést nem egyformán közelítjük meg. Az amerikai delegáció azt igyekezett kipuhatolni, készek lennének-e formális szerződéses kereteken kívül, közvetlen tájékoztatási együttműködés kialakítására az illetékes magyar szervek és amerikai megfelelőik között, akár diplomáciai csatornán, akár közvetlen kapcsolatok útján. Arra is rákérdeztek, hogy kikérésük esetén készek volnánk-e terroristák kiadására. Konkrétan Abu Nidal példáját említették.

Azt válaszoltuk, hogy bármely indokolt kérést adott esetben alaposan megvizsgálunk. Világossá tettük azonban, hogy bármiféle hatékony együttműködés alapvetően csak szerződéses keretek között látunk lehetőséget. Felhívtuk az amerikaiak figyelmét arra, hogy a kiadásra és a bűnügyi jogsegélyre vonatkozóan 1985. évben átadott magyar tervezetek - amelyekre eddig nem reagáltak - jó alapot teremtenének az együttműködéshez. Nem zárkozunk el azonban más konstruktív javaslatok megvizsgálásától sem.

Értékelés:

Adams nagykövet mostani konzultációs útja során Magyarországot és Romániát keresi fel, majd Ausztriába látogat. A tárgyalások során többször hangsúlyozta annak jelentőségét, hogy az ilyen érzékeny politikai kérdésekben folytatandó informális konzultációt éppen az általuk „legnyitottabbnak” tekinthető szocialista országgal kívánták elsőként kezdeni. Amerikai részről érezhetően szondázó jellegű, általános hozzáállásunkat felmérő megbeszélésekre készültek, és azt kívánták meg tudni, hogy az együttműködésben meddig vagyunk hajlandók elmenni. Korábbi feltételezéseinkkel ellentétben nem terjesztettek elő konkrét együttműködésre vonatkozó javaslatokat.

Adams nagykövet szerint csak több kelet-európai országgal folytatott konzultációik után alakítják ki elképzelésüket az együttműködés lehetőségeiről. Véleményünket kérték a konzultáció esetleges későbbi folytatásának esélyeiről. Érzékeltettük: e kérdésben a mi érdekeltségünk lényegesen kisebb, ezért nem merült fel az a gondolat, hogy magyar részről kezdeményeznénk további megbeszéléseket. Természetesen minden erre vonatkozó esetleges amerikai javaslatot komolyan megvizsgálunk.

A megbeszéléseket kölcsönösen hasznosnak és őszintének értékeltük. Fogadási készségünk jó alkalmat teremtett egymás véleményének jobb megismerésére, elvi politikai álláspontunk kifejtésére, ugyanakkor a magyar külpolitika problémaérzékenységének és tárgyalókészségének érzékeltetésére is. A megbeszélések hangneme mindvégig barátságos és oldott volt.

A delegációk tiszteletére Palmer nagykövet ebédet adott, ahol méltatta a konzultáció létrejöttének tényét, és azt hasznosnak és eredményesnek értékelte. Javasoljuk a jelentés megküldését - az átadott mellékletekkel együtt - Ladvánszky Károly belügyminiszter-helyettes elvtársnak, továbbá tájékoztatásul Horváth István és Kótai Géza elvtársaknak (MSZMP KB).

Budapest, 1987. január 22.

Jelzet: MNL OL XIX-J-1+-TÜK-USA-4-312. t.-00573/1987. - Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Az államigazgatás felsőbb szervei, Központi (nem miniszteriális) kormányzati szervek, Külügyminisztérium. - Eredeti, gépellát és szignált másolat.

Címkék:

[USA](#) ^[4]

[külügyminisztérium](#) ^[5]

[terrorizmus](#) ^[6]

[RAF](#) ^[7]

[Rote Armeefraktion](#) ^[8]

[NATO](#) ^[9]

[NSZK](#) ^[10]

[Hadiipari Állandó Bizottsága](#) ^[11]

[Varsói Szerződés Szervezete](#) ^[12]

[KGB](#) ^[13]

[State Department](#) ^[14]

Kiadás: 16. évfolyam (2016) 3. szám

Forrás webcím: https://www.archivnet.hu/diplomacia/magyarország_es_a_terrorizmus_kapcsolatai_az_1980as_evekben.html

Hivatkozások

[1] https://www.archivnet.hu/diplomacia/magyarország_es_a_terrorizmus_kapcsolatai_az_1980as_evekben.html

[2] <https://www.archivnet.hu/.../ftn6>

[3] <https://www.archivnet.hu/.../ftn7>

[4] <https://www.archivnet.hu/cimkek/usa>

[5] <https://www.archivnet.hu/cimkek/kulugyminiszterium>

[6] <https://www.archivnet.hu/cimkek/terrorizmus>

[7] <https://www.archivnet.hu/cimkek/raf>

[8] <https://www.archivnet.hu/cimkek/rote-armee-fraktion>

[9] <https://www.archivnet.hu/cimkek/nato>

[10] <https://www.archivnet.hu/cimkek/nszk>

[11] <https://www.archivnet.hu/cimkek/hadiipari-allando-bizottsaga>

[12] <https://www.archivnet.hu/cimkek/varsoi-szerzodes-szervezete>

[13] <https://www.archivnet.hu/cimkek/kgb>

[14] <https://www.archivnet.hu/cimkek/state-department>